

Bortset fra overgangsbestemmelsen i § 32 foreslås kun to undtagelser fra ovenstående elevtalskrav, jfr. stk. 3. Den første gælder skoler, som udelukkende henvender sig til nationale mindretal. For sådanne skoler kan undervisningsministeren fravige det i øvrigt gældende elevtalskrav. Den anden gælder skoler, der er oprettet før 1. august 1970 og som ligger i landzone, således som dette begreb er fastlagt i loven om by- og landzoner, jfr. for tiden lovbekendtgørelse nr. 494 af 19. september 1975. Adgangen til at fravige elevtalskravene for sådanne skoler tænkes udnyttet således, at der i hvert enkelt tilfælde optages forhandlinger med vedkommende skoleorganisation. Det forudsættes i øvrigt, at skolerne fortsat opfylder de hidtil gældende lempeligere elevtalskrav.

§ 32, stk. 6, indeholder en overgangsregel, hvorefter skoler, der ikke opfylder de nye elevtalskrav, får lejlighed til i en overgangsperiode indtil 1. august 1981 at nå op på det foreskrevne elevtal.

Til nr. 2. Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 12, stk. 1, nr. 2. Man har dog erstattet det hidtil anvendte udtryk »den offentlige skole« med »folkeskolen«, som man finder mere dækkende, da lovforslaget omhandler de skoler, som udgør den private parallel til folkeskolen. Der er ikke tilsigtet nogen realitetsændring hermed for friskoler og private grundskoler.

Det bemærkes i øvrigt, at der ikke er tilsigtet nogen ændring i den hidtidige adgang for skoler, der er beliggende i København, Frederiksberg og Gentofte kommuner samt i kommuner, som ifølge godkendt skoleplan anvender de for Københavns kommune gældende lønsatser, til at lønne deres lærere med den såkaldte københavnerløn; denne særlige aflønningsform har dog ikke tilskudsvirkning, idet tilskud er ydet i forhold til de for tjenestemænd i folkeskolen gældende lønninger.

Regler om aflønning for inspektion på kostafdelinger findes for tiden i undervisningsministeriets bekendtgørelse af 24. marts 1971 om lønforhold m. v. for ledere og lærere ved friskoler, private realskoler og private realkursus § 6, hvorefter der ydes skolen en timerreduktion på 14 ugentlige løntimer for hver påbegyndt 20 kostelever pr. skoleafdeling.

Det tilsigtes ikke nogen ændring i de hidtil fulgte tilskudsregler for så vidt angår private gymnasieskoler med blandet kostafdeling (elever fra såvel hovedskole- som gymnasieafdeling).

Til nr. 3. Betingelsen svarer til de gældende betingelser efter § 12, stk. 1, nr. 3. Den foreslåede ændrede formulering varetager samme hensyn til lærerpersonalet som den gældende; den er fore-

trukket, da den ikke giver anledning til fortolkningstvivel.

De pensionskasser, der omfatter de heromhandlede lærere, er Efterlønskassen for lærere i friskolen og efterskolen og Pensionskassen af 1925 for de private eksamensskoler. Efterlønskassen har omfattet friskolens lærere, medens Pensionskassen af 1925 har omfattet lærerne ved de tidligere private realskoler. Selv om der efter den nuværende skolestruktur ikke længere er forskel mellem friskoler og private grundskoler, og der således ikke er grund til at henføre lærerne til forskellige pensionskasser, vil i hvert fald de nu optagne lærere bevare deres tilhørsforhold til den af kasserne, de er optaget i, jfr. forslagets § 30.

Til nr. 4 og 5. Bestemmelserne svarer til den nu gældende lovs § 12, stk. 1, nr. 4 og 5.

Til nr. 6. Bestemmelsen om selveje som tilskuds-betingelse er ny; den er indsat efter forslag af Arbejdsgruppen vedrørende de private skolers økonomi.

Efter de gældende lovregler for friskoler og private grundskoler har selveje kun betydning i forbindelse med skolestøttelovens § 4, stk. 4, og §§ 7 og 8 om et eventuelt overskuds anvendelse og om ydelse af statslån. Ifølge lov nr. 259 af 4. juni 1970 om folkehøjskoler, landbrugsskoler, husholdningsskoler og efterskoler er kravet om selveje derimod en egentlig tilskudsbetingelse for disse skoler, der også modtager støtte efter skolestøtteloven.

Kravet om selveje foreslås i overensstemmelse med arbejdsgruppens indstilling kun gennemført for nyoprettede skoler, idet privatejede skoler, der er i virksomhed ved lovens ikrafttræden, efter overgangsbestemmelsen i § 32, stk. 7, er undtaget fra kravet. Denne undtagelse er bl. a. begrundet i hensynet til de bestående privatejede skoler. Hertil kommer, at det næppe ville være muligt at tilvejebringe de fornødne statslån til finansiering af overgang til selveje, hvis lovens krav om selveje også gjaldt bestående skoler. Det kan desuden stærkt betvivles, om en sådan anvendelse af de knappe statslånemidler ville være hensigtsmæssig.

Der findes i 1976-77 36 privatejede friskoler og 14 privatejede grundskoler. Mens der stadig oprettes nye privatejede friskoler, siden 1. august 1974 er der således oprettet 7, er der ikke oprettet privatejede grundskoler siden 1. august 1970.

Et krav om selveje som betingelse for, at nyoprettede skoler kan få statstilskud, vil medvirke til at sikre, at nye skoler oprettes på grundlag af bredere forældreinteresser og ikke alene på basis af interessen hos en enkelt eller hos forholdsvis få personer.